

Brúkarafelagið:

Boykottið freon!!!

— Løgtingið átti at sett forboð móti innflutningi av sprænidunkum. Brúkarin kann gera sitt við ikki at keypa hesar skaðiligu dunkar

Løgtingið eigur at seta í gildi eina lóg, sum bannar innflutningi av sprænidunkum, har freon er brúkt sum drivgass.

Hetta ræður Brúkarafelagið til í einum tíðinda-brævi.

Freon er evnið, sum er í ferð við at oyða ozonlagið. Hetta lagið verjur okkum móti teimum skaðiligu geislingunum frá sólini.

Brúkarafelagið sigur, at brúkarafelag um allan heim royna nú við ymsum tiltøkum at steðga freon-nýtsluni.

BEUC, meginfelag hjá brúkarafeløgum í Europa, roynir at fáa freon úr allari framleiðslu.

Málið er ikki ókent í Løgtinginum, sigur Brúkarafelagið. Tingið arbeiðir við at fáa Wienarsáttmál-

an um at verja ozonlagið í gildi her í Føroyum.

Innflyta í stórum nøgdum

Freon verður ikki brúkt til nakra framleiðslu í Føroyum. Men vit innflyta slíka vøru í stórum nøgdum. Sprænidunkar verða brúktir til mangt og hvat:

reingerð, kropsrøkt, mál-ing, lakering. Men hetta er óneyðugt, sigur Brúkarafelagið. Tí alt, sum er í hesum sprænidunkum, fæst eisini í vanligum dunkum ella blikkum.

Og júst her er møguleikin hjá okkum í Føroyum at gera nakað munagott fyri at verja ozonlagið. Einfaldliga: keypið ikki sprænidunkar! Hóast freon ikki verður nýtt sum drivgass í øllum hesum dunkum, so stendur ikki á teimum, um freon er ella ikki. Einasta rætta er tí heilt at gevast við at nýta sprænidunkar, heldur Brúkarafelagið.

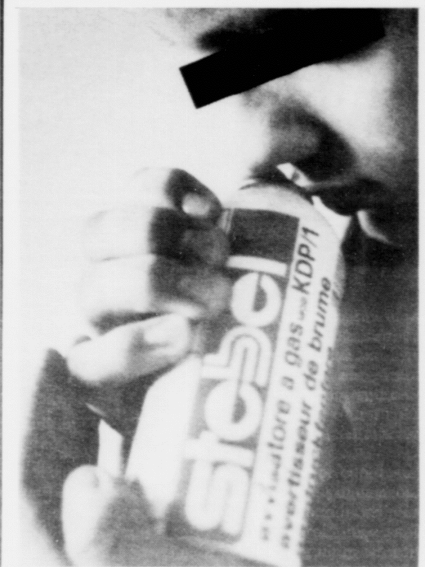
Og felagið leggur afturat:

— Handlar og heilsølar eiga at visa, at kappingin ikki bert er í prisi og dygd, men eisini í tryggum umhvøvi. Hetta kann gerast við heilt at gevast við at innflyta spraydósir.

Brúkarafelagið veit, at brúkarin eigur sjálvur at avgera, hvat hann velur og keypir.

— Men, sigur felagið, hetta málið (freon og ozonlagið) er so álvarsligt, at helst er lóggeving einasta loysn. Tí ráða vit Føroya Løgtingi til at seta í gildi eina lóg, sum bannar innflutningi av spraydósom, har freon er nýtt sum drivgass.

Drúgassid í hesum sprænidunkum er freon. Og freon oyðileggur ozonlagið, sum verjur okkum móti teimum skaðiligu sólargeislunum

Hetta kann drepa fólk. Sniffað verður beinleiðis úr dunkum við tendraragassi.

Neyðugt er við upplýsing um tann stóra vandan, tí eisini í Føroyum sniffa børn og ung.

»Sniffa« deyðan

— Í øðrum londum, eitt nú Danmark, eru unglingar deyðir eftir at hava sniffað tendraragass.

Fólk, sum brúka tendraragass at gerast «høg» ella «skeiv», spæla við stórri eld enn tann, sum kemur úr einum tendrara.

Tí tað er beinleiðis livsvandamikið at «sniffa». Fyri stuttum doyðu tveir ungir menn í Jyllandi, tí teir høvdu sniffað tendraragass. Annar var bara 15 ár, hin 21.

Og ein 14 ára gomul genta í Randers mundi doyð. Nakrar fáar minuttir eftir, hon hevði sniffað, small hon. Hjartað var steðgað, men hon fekk hjálp beinanvegin og tað eydnaðist at bjarga henni.

Eisini í Føroyum sniffa unglingar. Gassið verður antin andað í seg gjøgnum nösina. Ella tað verður sprænt í munnin. Tendraragass er skaðiligari enn onnur evni, fólk sniffa, siga varnar niðurstøður í útlenskum kann-ingum.

Somu evni, isobutan, butan og propan, sum eru í fløskugassi, eru í tendraragassi. Verða tey andað inn beint úr dunkinum fara tey í somu løtu upp í slimhinnuna í nösini og lungavevnaðin. Hiðani ferðast tey skjótt við blóðinum og kunnu lemja nervaskipanina ella elva til hjarta-steðg.

Hetta hendir knapp-liga og úttan ávaring.

Eisini í Føroyum

Heldur ikki í Føroyum er tað ókent millum børn og ung at sniffa.

Men her hava avleið-ingarnar ikki enn verið so óhugnaligar sum í Danmark og øðrum londum.

Á Landssjúkrahúsinum vita teir ikki um fólk, sum eru innløgð eftir at hava sniffað. Og heldur ikki landslæknin hevur fingið fráboðanir um fólk, sum eru vórðin eitrad ella sjúk av at sniffa.

Men fólkskúlalær-arar vita, at børn og ung sniffa. Og skúla-sjúkrasystir í Havn hava tosað við fólka-skulanæmingar um vandan og ávarað móti honum.

Ein skúlasjúkrasystir, vit hava tosað við, sigur, at nú er tó nakað síðani, hon hoyrði um næmingar, sum sniffa.

Sum tað skilst, eru børn og ung ikki greið yvir, hvussu vanda-mikið eitt nú tendraragass er. Tey gerast ikki sørt skelkað, tá tey kenna ta óvantaðu sterku ávirkanina og vera il' við, tá tey hoyra um tann stóra vandan.

h d

Landslæknin:

AIDS-linjan eigur at halda fram

Landslæknin, Hogni Debes Joensen, mælir Landsstýrinum til at halda fram við eyðkvæmislinjuni, tó soleiðis, at hon bara verður opin tveir timar í staðin fyri triggjar.

Eyðkvæmislinjan hevur virkað sum ein roynd hvønn týsdag síðani 16. februar og royndartíðin er úti nú týsdagin, 10. mai, tá fólk kunnu ringja tlf. 11832 millum kl. 16.00 og

19.00 og spyrja um eyðkvæmi (AIDS).

Landslæknin heldur, eyðkvæmislinjan eigur at halda fram hvønn týsdag, tó millum kl. 16.00 og 18.00, tí tá ringja fleiri enn eftir kl. 18.00.

Saman við tilmælinum til Jógvan Durhuus, landsstýrismann, sendi landslæknin yvirliit yvir tiggju fyrstu dagarnar hjá eyðkvæmislinjuni, tað vil

siga frá 16. februar til 19. april.

Hesar dagar ringdu til-samans 68 fólk, 35 menn og 33 kvinnur. Tey flestu, sum ringdu vóru 25—40 ár, ella 37, og 22 vóru yngri enn 25 ár.

Í 54 førum varð hornið lagt á, so skjótt eyðkvæmislinjan svaraði.

Men hetta hendir alla staðni, slíkar linjur eru, sigur landslæknin. h d

